

A close-up, low-angle shot of a person's profile as they smoke a cigarette. The person is on the left side of the frame, with their hand holding the cigarette near their mouth. A large, billowing plume of white smoke rises from the cigarette, filling the right side of the image against a solid black background. The lighting is dramatic, highlighting the person's features and the texture of the smoke.

**Темекі шегудін
денсаулыққа
зияны**

Қазақстанда

- ▶ Әр жыл сайын **12600 млн** темекі экспортқа шығарылады.
- ▶ **3000 млн** темекі шеттен әкелінеді.
- ▶ Жыл сайын **25000** адам шылым шегу нәтижесінде қайтыс болады.
- ▶ 15 млн. халықтың шамамен **5 млн-ы** шылым шегеді.

Қазақстанда темекі өсіру үшін 4500 гектар жер бөлінді.

Табак өнімін 7 табак компаниясы шығарады:

1. Philip Morris Қазақстан
2. JTI Центральная Азия
3. Gallaher Ltd
4. Reemtsma
5. CNTIEC Қазақстан
6. Korea Tobacco & Ginseng Corporation
7. Imperial Tobacco International Limited

Қазақстанда әр жыл сайын 9000 тн табак өндіріледі.

Яғни әр 9 секунд сайын темекінің салдарынын адам өледі.

Темекінің түтіні автокөліктердің шығаратын зиянды заттарынан да 4-есе көп зиянды болады.

Герман ғалымдарының зерттеуінше бір сигарет адам өмірін 12 минутқа кемітеді.

20 сигар тарту арқылы, адам күніне бір сигареттің түтінінен 580-1100 есе артық кір ауамен дем алғандай болады.

Темекі

Темекі - занды түрде колдануға болатын есірткі түрі. Темекі жапырағында танин, желім, шайыр, крахмал және алколоидер бар өсімдік. Темекі түтінінде 30-астам улы заттар бар: Никотин, Көмір қышқыл газы, Көміртек тотығы, Көгеретін қышқыл, Аммиак, Шайырлы заттар, Органикалық қышқылдар және басқалары. Темекіден ауаға жылына 720 мың тонна күкірт қышқылы, 384 мың тонна аммиак, 180 мың тонна никотин, 660 мың тонна темекі майы, 550 мың тоннадай иісті газ шығады.

**ПРЕЖДЕВРЕМЕННОЕ
СТАРЕНИЕ**

ОНКОЗАБОЛЕВАНИЯ

ПАРОДОНТОЗ

САМОУНИЧТОЖЕНИЕ

СТРАДАНИЕ

ИМПОТЕНЦИЯ

“Никотин” сөзжұмбағы

1. Бірінші байлық.
2. Темекі құрамында болатын улы зат.
3. Темекінің отаны.
4. Үндістер темекі өсімдігін қалай атаған?
5. Темекі тартушыларды ұрылармен теңестіріп, оларды көшеде мойнына арқан салып жүргізу туралы заң қабылдаған кім?
6. Зиянды жәндіктерге қарсы зәр ретінде қолданылатын улы зат.
7. Никотин қандай көкөніс құрамында бар?

